

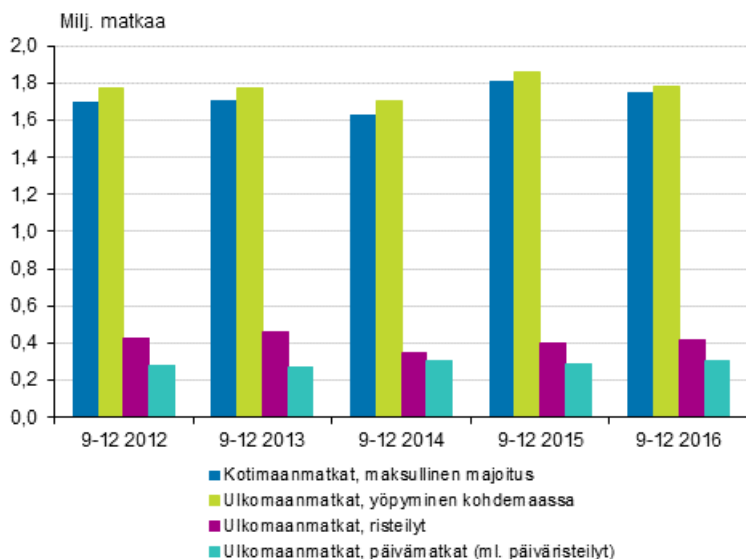
Suomalaisten matkailu

2016, syksy (1.9.-31.12.2016)

Vapaa-ajanmatkat Kanarian saarille ja risteilyt Ruotsiin lisääntyivät syys–joulukuussa 2016

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan ulkomaan vapaa-ajanmatkoja tehtiin syys-joulukuussa 2016 lähes edellisvuoden tapaan. Ruotsiin suomalaiset risteilivät syyskaudella useammin kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana ja matkat Espanjan Kanarian saarille lisääntyivät myös edellisvuodesta. Kotimaan vapaa-ajan matkoja tehtiin saman verran kuin vuotta aiemmin.

Vapaa-ajanmatkat matkatyypeittäin syys-joulukuussa 2012-2016* (pl. kotimaan ilmaismajoitusmatkat)

Vuoden 2016 viimeisellä kolmanneksella 15–84-vuotiaat suomalaiset tekivät 13,0 miljoonaa matkaa, kun mukaan lasketaan kaikki kotimaan ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat sekä työ- ja kokousmatkat. Yöpymisen sisältäneiden matkojen lisäksi matkamäärässä ovat mukana myös ulkomaan päivämatkat.

Kotimaassa yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin syys-joulukuussa 7,8 miljoonaa. Näistä ilmaismajoitusmatkoja oli 6,0 miljoonaa. Vapaa-ajanmatkoja, joiden aikana yövyttiin maksullisessa

majoituksessa, tehtiin 1,8 miljoonaa ja suosituimmat matkakohteet sijaitsivat Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa.

Uusimaa säilytti kärkisijansa loppuvuoden matkailumaakuntana. Matkojen määrät Pirkanmaalle ja Pohjois-Pohjanmaalle lisääntyivät edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta.

Ulkomaille tehtiin syys-joulukuussa 2,5 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa, sisältäen yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat. Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen määrä pysyi lähes samalla tasolla verrattuna edellisvuoden syyskauteen. Marraskuu oli suosituin kuukausi yönyliristeilyille lähdeittäessä.

Vapaa-ajanmatkailu Viroon väheni hieman edellisvuoden syyskaudesta. Joulukuu oli kauden suosituin kuukausi käväistä Virossa. Sen sijaan vapaa-ajanmatkailu Ruotsiin lisääntyi edellisvuoden syyskaudesta. Loppuvuoden aikana Ruotsiin matkustettiin mieluiten marraskuussa.

Espanja on suomalaisten kestopuosikki myös syyskuukausina ja matkoja sinne tehtiin 10 prosenttia enemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Kanarian saarille näistä matkoista suuntautui 140 000. Myös Manner-Espanja on vakiinnuttanut paikkansa suomalaisten loppuvuoden lomailukohteena ja Manner-Espanjaan sekä Baleaarien saarille tehtiinkin loppuvuonna 130 000 matkaa. Joulukuu oli loppuvuoden suosituin kuukausi matkustaa Kanarialle ja lokakuu Manner-Espanjaan.

Välimeren pohjoispuolen valtioihin matkojen määrä pysyi samalla tasolla kuin vuotta aiemmin, mutta matkojen painopiste siirtyi läntisen Välimeren maihin.

Keskisessä Euroopassa matkojen määrä kasvoi hieman edellisen vuoden syyskauteen verrattuna. Keski-Euroopassa suosiotaan nosti Saksa.

Kun tarkastellaan vain yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja, tehtiin niitä hieman vähemmän kuin edellisvuoden syys-joulukuussa eli 1,8 miljoonaa. Lokakuu oli näiden matkojen osalta suosituin kuukausi, sillä silloin tehtiin 0,5 miljoonaa ulkomaan matkaa, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa.

Yöpymisen kohdemaassa sisältäneiden vapaa-ajanmatkojen määränpäänä oli Viro neljäsosalla matkoista ja Välimeren pohjoispuolen rannikko viidesosalla matkoista.

Vapaa-ajanmatkojen lisäksi kotimaassa tehtiin 1,6 miljoonaa työ- ja kokousmatkaa. Ulkomaille suuntautui 0,9 miljoonaa työ- ja kokousmatkaa (ml. kohdemaassa yöpymisen sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat). Sekä kotimaan että ulkomaan työmatkojen määrä lisääntyi edellisvuodesta.

Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten haastateltiin loka-, marras-, joulukuussa 2016 sekä tammikuussa 2017 yhteensä 4 879 iältään 15–84-vuotiasta suomalaista. Vuoteen 2011 saakka tiedot kerättiin 15–74-vuotiailta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos syys-joulukuussa 2016*.....	4
Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, syys-joulukuussa 2016*.....	5
Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet syys-joulukuussa 2016*.....	5
Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain syys-joulukuussa 2016* ja 2015.....	6
Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat matkatyyppin ja kohteen mukaan syys-joulukuussa 2016*.....	6
Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin syys-joulukuussa 2016* ja 2015.....	7
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2016.....	8

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Suomalaisien matkat ja niiden muutos syys-joulukuussa 2016*

Matkatyyppi			Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu	Syys-joulukuu yhteensä	Vuosi muutos, % 9-12/2016* - 9-12/2015
			1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä			3 450	3 150	3 000	3 190	12 790	3
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	2 210	1 880	1 590	2 100	7 780	0
		Maksullinen majoitus	510	390	390	460	1 750	-3
		Ilmaismajoitus	1 700	1 490	1 200	1 640	6 030	1
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	570	680	610	640	2 500	-2
		Yöpyminen kohdemaassa	430	500	400	440	1 780	-4
		Risteily	..	100	140	110	410	5
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	300	7
Työ	Kotimaa	Yhteensä	430	360	580	270	1 630	21
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	230	240	220	180	870	25

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, syys-joulukuussa 2016*

Kohdemaakunta	Matkat maksullisissa majoituksessa		Matkat ilmaismajoituksessa		Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	
	Matkat 9-12/2016*		Matkat 9-12/2016*		Matkat 9-12/2016*	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	1 750	100	6 030	100	7 780	100
Uusimaa	360	21	1 130	19	1 490	19
Varsinais-Suomi	120	7	480	8	600	8
Satakunta	220	4	250	3
Kanta-Häme	150	2	180	2
Pirkanmaa	250	15	510	9	770	10
Päijät-Häme	290	5	330	4
Kymenlaakso	200	3	220	3
Etelä-Karjala	220	4	260	3
Etelä-Savo	380	6	410	5
Pohjois-Savo	310	5	400	5
Pohjois-Karjala	180	3	220	3
Keski-Suomi	130	8	440	7	570	7
Etelä-Pohjanmaa	240	4	270	3
Pohjanmaa	120	2	170	2
Keski-Pohjanmaa
Pohjois-Pohjanmaa	220	12	610	10	830	11
Kainuu	160	3	200	3
Lappi	190	11	350	6	540	7
Ahvenanmaa - Åland

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet syys-joulukuussa 2016*

Kotimaanmatkan kulkuväline	Vapaa-aika		Työ	
	Matkat 9-12/2016*		Matkat 9-12/2016*	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	7 780	100	1 630	100
Auto	5 940	76	1 050	64
Bussi	760	10
Juna	900	12	360	22
Lentokone	130	2	150	9
Muu

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain syys-joulukuussa 2016* ja 2015

Kohde		Syys-joulukuu			
		2016*		2015	
		1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä		1 780	100	1 860	100
Pohjoismaat	Yhteensä	210	12	230	12
	Ruotsi	170	10	170	9
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	520	29	550	30
	Viro	420	24	460	25
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	370	21	350	19
	Saksa	130	7	110	6
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	510	29	510	28
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	130	7	130	7
	Espanjan Kanariansaaret	140	8	120	6
	Italia	100	6
Amerikka	Yhteensä
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyörästysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat matkatyyppin ja kohteen mukaan syys-joulukuussa 2016*¹⁾

Kohde		Ulkomaanmatkan syy	
		Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä
		1 000 matkaa	
Matkoja yhteensä		2 500	870
Pohjoismaat	Yhteensä	600	230
	Ruotsi	560	170
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	850	200
	Venäjä	100	..
	Viro	720	150
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	370	300
	Saksa	130	110
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	510	..
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	130	..
	Espanjan Kanariansaaret	140	..
	Italia	100	..
Amerikka	Yhteensä
Afrikka	Yhteensä
Aasia ja Oseania	Yhteensä

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyörästysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkan, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin syys-joulukuussa 2016* ja 2015

Matkatyyppi ja matkan syy		Viro			Ruotsi		
		Matkat 9-12/2016*	Matkat 9-12/2015	Muutos, % 9-12/2016* - 9-12/2015	Matkat 9-12/2016*	Matkat 9-12/2015	Muutos, % 9-12/2016* - 9-12/2015
		1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾		860	890	-3	730	630	16
Vapaa-aika matkatyypeittäin	Yhteensä¹⁾	720	780	-8	560	470	19
	Yöpyminen kohdemaassa	420	460	-9	170	170	0
	Risteily	120	120	0	290	270	7
	Päivämatka (ml. päiväristeily)	180	210	-14
Vapaa-aika syyn mukaan	Yhteensä¹⁾	720	780	-8	560	470	19
	Sukulaisten ja ystävien tapaaminen
	Loma	610	680	-10	400	360	11
	Muu henkilö kohtainen syy
Työ	Yhteensä¹⁾	150	110	36	170	160	6

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Vuodesta 2012 lähtien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruumenetelmän muutoksen vuoksi.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2016

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus koostuu kahdesta osasta. Kuukausitutkimuksessa kerätään tietoa suomalaisten tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Kerran vuodessa tehdään ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään tutkimusvuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrää.

Tutkimus on otospohjainen puhelinhaastattelututkimus, jossa käytetään tietokoneavusteista haastattelulomaketta. Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään heti kuukauden päätyttyä 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Aiemmin Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekivät vuositutkimuksen haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea. Tilastovuodesta 2012 lähtien tutkimuksen vuosiosa liitettiin osaksi CATI-keskuksessa käytävää kuukausihaastattelua.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien yhteensä noin 28 200 henkilöä vuodessa. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Kuukausittainen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien 2 350 henkilöä, kun se sitä ennen oli 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Tammikuun haastattelujen yhteydessä kysytään lisäksi edeltävän vuoden matkailusta. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat

vastajaan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivämatkat.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasolla on keskimäärin 45 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä katon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Matkamäärien luottamusvälit matkatyypeittäin vuonna 2015

Matkatyyppi	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 808	6 372	139	6 100	6 645
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	5 362	19 349	187	18 983	19 715
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	963	3 435	104	3 230	3 639
Ulkomaan vapaa-ajan päivämatkat (ml. päiväristeilyt)	256	889	56	781	998
Ulkomaan vapaa-ajanristeilyt	313	1 091	62	970	1 212
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 738	6 156	137	5 889	6 424
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	516	1 886	80	1 729	2 043

Tulokset esitetään tuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 lähtien alle 50 000 merkitään epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ennakkotietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 4–5 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien ennakkotietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 4–7 viikon sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla 3–4 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määrittää. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkatutkimuksen liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Matkailun satelliittitilinpito (Tourism Satellite Account, TSA) on tilastojärjestelmä, jossa matkailun taloudellisia vaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Matkailun tilinpidon luvut julkaistaan **Visit Finlandin** tilastopalvelu Rudolfin nettisivuilla.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 029 551 2243
Vastaava tilastojohtaja:
Mari Ylä-Jarkko

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8837 (pdf)